

داده‌های سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران نشان داد

سهم ۲۵ درصدی بخش صنعت در اشتغالزایی

برخی واحدها، بالغ بر ۲۵۲ هزار شغل ایجاد شده است. به عبارتی سهم اشتغالزایی در این حوزه، از کل اشتغال کشور که ۹۵۰ هزار شغل بوده، ۲۶٫۶ درصد برآورد می‌شود.

عملی این مدعا مصرف آب و برق زیرگروه‌های این بخش در سال ۱۴۰۱ به حساب می‌آید که از رشدی معادل ۷٫۸ درصدی برخوردار بوده است. در عین حال از مردادماه سال ۱۴۰۰، دولت برنامه‌های اشتغالزای را در دستور کار قرار داد. دولت شهید سید ابراهیم رئیسی برای این موضوع، اطلس ملی اشتغال (در قالب زیست‌بوم ملی اشتغال) را که براساس آمایش سرزمین صورت گرفته بود تدوین کرد. سپس برای پایداری اشتغال و پرداخت تسهیلات در قالب زیست‌بوم ملی اشتغال اقدام به ایجاد سامانه ملی رصد اشتغال کرد. اعلام نتایج آن در انتهای سال، صاحب شغل شدن بیش از یک میلیون نفر را به ثبت رساند.

احیای واحدهای تعطیل و نیمه‌تعطیل، نه‌تنها منجر به بازگشت کارگران به کار می‌شود بلکه از نظر اقتصادی و خودکفایی افزایش تولید، بهره‌وری اقتصادی، استقلال در تولید و کاهش وابستگی به واردات را در پی دارد. ضمن اینکه در بسیاری صنایع امکان صادرات را نیز فراهم می‌کند.

دولت مردمی سیزدهم به راه‌اندازی «نهضت احیا» اقدام به شناسایی واحدهای غیرفعال و نیمه‌فعال و حتی راکد کرد و با رفع مشکلات و حمایت از این واحدها باعث شد واحدهای تعطیل به چرخه اقتصاد بازگردند و نیروهای بیکار، شغل مناسب پیدا کنند.

آنچه مشخص است، حضور صنایع باعث رشد نوآوری و توسعه فناوری شده که می‌تواند به سایر بخش‌های اقتصاد سرایت کرده و کارایی اقتصادی را در سطح کلان بهبود بخشد. صنایع سهم قابل توجهی در درآمد مالیاتی دارند؛ سهمی که می‌تواند برای تأمین مالی خدمات عمومی، آموزش و برنامه‌های رفاه اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی ساکنان مورد استفاده قرار گیرد.

صنعتی می‌شود. چنانچه براساس آخرین گزارش ارائه‌شده مرکز آمار، تعداد شاغلان صنعتی از مرز ۸ میلیون نفر در انتهای سال ۱۴۰۲ عبور کرده است.

رشد تولید ناخالص داخلی کشور در سه سال اخیر

افزایش سهم حوزه صنعت در رشد تولید ناخالص داخلی کشور در سه سال اخیر، به دلیل افزایش تولیدات صنعتی و معدنی بر مبنای آمار منتشره مسجل شده است. یعنی در این دو گروه منهای نفت، بهره‌وری نیروی کار رشد نشان می‌دهد. یکی از نشانه‌های

اغلب روی زیرساخت‌هایی مانند جاده‌ها، شبکه‌های حمل‌ونقل و سیستم‌های ارتباطی سرمایه‌گذاری می‌کنند که در عمل سود آن به صنایع و ساکنان این مناطق می‌رسد. شهرک‌های صنعتی طیف متنوع فرصت‌های شغلی را در بخش‌های مختلف، از تولید و تدارکات گرفته تا خدمات مانند خرده‌فروشی و مراقبت‌های بهداشتی و جذب نیروی کار ارائه می‌دهند.

به هر حال، سهم بیش از ۲۶ درصدی شهرک‌های صنعتی، نواحی صنعتی و صنایع کوچک در اشتغال سال ۱۴۰۲، بیان می‌کند که توسعه آن‌ها باعث افزایش اشتغالزایی

ایلیا پیرولی روزنامه نگار

بر پایه اطلاعات ارائه شده در سال ۱۴۰۲ حدود ۲۲۹۰ طرح صنعتی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی دولتی و غیردولتی به بهره‌برداری رسید که پیامد آن‌ها ایجاد شغل برای ۴۰ هزار نفر بود. طی این سال با افزایش ظرفیت ۵۲ هزار واحد جدید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، یک میلیون و ۱۰۰ هزار شاغل با پایداری اشتغال مواجه شدند.

سال گذشته همچنین با استقرار ۸۰۷۹ واحد صنعتی جدید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی غیردولتی برای ۱۷۰ هزار و ۴۴۹ نفر شغل به وجود آمد. از طرفی با راه‌اندازی ۱۴۴۰ واحد صنعتی راکد ۲۸ هزار و ۶۱۴ نفر مشغول به کار شدند. ۱۳ هزار و ۷۷۰ هزار شاغل جدید نیز با افزایش ظرفیت تولید در ۲۷۵۵ واحد فعال در صنایع کوچک در سال گذشته به کار گرفته شدند.

بنابراین، در سال ۱۴۰۲ با احیای واحدهای نیمه‌فعال، تعطیل شده، ارتقای ظرفیت واحدهای تولیدی و ایجاد واحدهای جدید در شهرک‌ها و نواحی صنعتی دولتی و غیردولتی ۲۵۲ هزار و ۸۲۳ فرصت شغلی ظهور کرد که بالغ بر ۲۶ درصد کل اشتغال ایجادی در این را شامل می‌شود.

شهرک‌های صنعتی و اثرگذاری آن‌ها بر اشتغالزایی

راه‌اندازی شهرک‌های صنعتی در همه جای جهان منجر به توسعه کسب‌وکار و افزایش سرمایه‌گذاری است. این امر به نوبه خود می‌تواند اقتصاد محلی را تحریک کرده و شغل ایجاد کند. نتیجه چنین کاری افزایش درآمد و بالا رفتن سطح استانداردهای زندگی خواهد بود.

برای حمایت از فعالیت‌های صنعتی، شهرک‌های فوق

گزارش

مهم‌ترین نکته صادرات غیرنفتی کشور در بخش تعاونی‌ها محوریت تولید محسوب می‌شود. امری که به‌خودی‌خود از پایداری لازم برخوردار است. همین موضوع علاوه بر رشد اشتغالزایی، مزیتی با نام رشد ارزش افزوده در صادرات و ایجاد توان رقابتی با محصولات مشابه کشورهای دیگر را فراهم می‌آورد. گزاره‌ای که در صادرات غیرنفتی دیگر محصولات کشور وجود ندارد. در واقع بیش از ۷۰ درصد ترکیب صادرات کشور، مشتمل بر مواد خام و محصولات پایه‌ای و تولید تعاونی‌های مولد بوده و همین امر مزیت رقابتی آن‌ها را به دلیل منحصر به فرد بودن محصولاتشان در بازار جهانی افزایش داده است. محصولات صادراتی کشور پیچیدگی بالایی ندارند که با افزایش نرخ ارز، مزیت رقابتی آن‌ها در بازارهای هدف افزایش یابد. به همین ترتیب افزایش یا کاهش نرخ ارز قدرت رقابتی تولیدکنندگان تعاونی را در بازار خارجی تضعیف نمی‌کند؛ چرا که هزینه تمام‌شده تولید تعاونی برخلاف تولیدکنندگان کشور به نرخ ارز وابستگی ندارد.

براساس بررسی‌های انجام‌شده صادرات بخش تعاونی از تنوع خوبی برخوردار است و از صنایع غذایی تا مصالح ساختمانی را شامل می‌شود. بیشترین سهم گروه‌های شغلی صادراتی به بخش‌های کشاورزی، صنایع غذایی، صنایع دستی، فرش دستیاف، مواد معدنی و صنایع معدنی تعلق دارد. همچنین محصولاتی از جمله فرش، زعفران، پسته و خرما جزو کالاهای صادراتی هستند که بخش اعظمی از آن‌ها توسط تعاونی‌ها صادر می‌شود.

اقدامات دولت سیزدهم و رشد صادرات تعاونی‌ها

تعاونی‌ها با شبکه‌سازی و جمع‌آوری سرمایه‌های اندک و حفظ سرمایه‌های اجتماعی مردم می‌توانند در افزایش تولید، کاهش تورم و توسعه صادرات مؤثر باشند. در واقع واحدهای مذکور، اقتصاد کشور را به سوی اقتصاد آزاد و جهانی شدن و تعامل در تولید با سایر کشورهای تولیدکننده نزدیک‌تر کرده و سطح تراز تجاری را بالا می‌برند.

گزارش

نکته

حمایت از اقشار کم‌درآمد با رصدخانه ملی رفاه

رصدخانه ملی رفاه ایرانیان روز یکشنبه ۱۳۰ دی‌ماه با حضور صولت مرتضوی وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونت‌های رفاه و امور اقتصادی، توسعه کارآفرینی و اشتغال، توسعه و منابع، معاون روابط کار این وزارتخانه، رئیس مرکز فناوری اطلاعات و وزارت کار، رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره)، رئیس سازمان بهزیستی کشور و سخنگوی هیأت دولت آغاز به کار کرد.

پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان، نقش بسیار مهمی در سیاست‌گذاری و اجرای طرح‌های رفاهی و یارانه‌ای دولت دارد. بنابراین در مقطع زمانی فعلی ایجاد رصدخانه ملی رفاه به‌عنوان یک نیاز مهم بیش از پیش احساس می‌شد.

دولت سیزدهم با تأکید بر حمایت از معیشت اقشار کم‌درآمد و عدالت‌محوری در راستای ریشه‌کن کردن فقر و توزیع عادلانه حمایت‌های معیشتی، کار خود را آغاز کرد. در همین راستا رصدخانه ملی رفاه ایرانیان بر پایه رصد نظام‌مند و مستمر شرایط و مسائل مربوط به رفاه همه افراد و خانواده‌ها در پهنه جغرافیایی کشور راه‌اندازی شده است.

رصدخانه فوق در راستای سیاست، برنامه، تصمیم‌گیری و اجرای کارآمد و مبتنی بر شواهد، حمایت از خانواده‌ها را در دستور کار قرار داده است. این مرکز قصد دارد ضمن ارائه تصویری روشن از وضعیت رفاهی کشور با پلتفرم کاملی از داده‌ها و اطلاعات رفاهی برای کاهش فقر، بی‌عدالتی و نابرابری در حوزه رفاه و اشتراک داده‌ها و آمار با سازمان‌های دیگر در راستای فقرزدایی گام بردارد. پایگاه مذکور طی سال‌های اخیر تلاش کرده با تجمیع بانک‌های اطلاعاتی گوناگون وضعیت اقتصادی و اجتماعی افراد و خانواده‌های کشور را بررسی و تحلیل کند.

هدف اصلی رصدخانه توسعه عدالت اجتماعی، توسعه حکمرانی داده‌محور از طریق داده‌های ثبتی و متقن، مشاهده وضعیت کلان رفاهی و اقتصادی کشور و تحلیل شرایط، بازتوزیع عادلانه ثروت از طریق حمایت گروه‌های کم‌درآمد و دریافت مالیات از گروه‌های پردرآمد، صرفه‌جویی در منابع مالی دولت از طریق هدفمند کردن سیاست‌های حمایتی و ارزیابی اثربخشی سیاست‌های رفاهی و تحول در ارائه خدمات حمایتی است.

در واقع این رصدخانه مظهر عدالت برای معیشت مردم است و براساس آن دهک‌بندی دقیقی از افراد صورت می‌گیرد.

نبود ارگانی جامع در باره وضعیت معیشتی مردم در گذشته چالش‌هایی را ایجاد کرده بود. اکنون بستری فراهم شده تا خدمات مؤثر به آحاد مردم ارائه شود. با این کار یکی از برنامه‌های محوری دولت سیزدهم و این وزارتخانه محقق شده است.

همچنین وبگاه‌هایی ذیل این پایگاه برای خدمات‌رسانی آسان به مردم تعریف شده که شامل کالابرگ الکترونیکی و طرح مادران شیرده است. این پایگاه اطلاعات درآمدی جامعه را به‌روز می‌کند، ضمن اینکه زمینه اعتراض به یافته‌های پایگاه رفاه ایرانیان فراهم می‌شود و قابل راستی‌آزمایی است.

پایگاه مورد اشاره علاوه بر پایش و رصد دقیق اطلاعات، اخبار و تبیین و تحلیل، مکانی برای گفت‌وگو است تا اطلاعات به‌صورت دقیق انتقال پیدا کند.

در کنار این باید وضعیت محیطی افراد نیز سنجیده شود. به همین دلیل یک پایگاه دیگر به اسم «بهره‌مندی ایرانیان» شکل می‌گیرد. اطلاعات مکفی در باره هر دوی این پایگاه‌ها در کنار یکدیگر، کشور را به سمت برنامه‌ریزی هدایت می‌کند تا با تلفیق اطلاعات، هم‌وسع فرد و هم‌میزان برخوردار از امکانات مشخص شود. بعضی نهادها و وزارتخانه‌ها داده کامل ندارند، اما از امروز پایگاه فعال است و دستگاه‌ها سعی می‌کنند تا حدی که وسع اطلاعاتی دارند، خدمات ارائه دهند.

از طرفی در این سامانه وضعیت محیطی و جغرافیایی افراد بررسی خواهد شد. بررسی معیشت در پایگاه رفاه ایرانیان و موقعیت جغرافیایی و بهره‌مندی افراد از امکانات در پایگاه بهره‌مندی صورت می‌گیرد. با تلفیق این دو می‌توان نتیجه گرفت میزان عدالت و رفاه در سطح جامعه چه میزان اجرا شده و آیا عادلانه است یا خیر؟

رصدخانه ملی رفاه ایرانیان پنجره واحدی بر پایه اطلاعات و داده‌محوری است تا با رصد اطلاعات ۸۵ میلیون ایرانی، شاخص‌بندی دهک‌ها صورت بگیرد و معیشت مردم در راستای محرومیت‌زدایی و حمایت از اقشار کم‌درآمد رقم بخورد.

افزایش ۱۴ درصدی صادرات تعاونی‌ها در سال ۱۴۰۲

صادرات این بخش با رشد ۱۴ درصدی روبه‌رو بوده و از ۳ میلیارد و ۴۲۱ میلیون دلار به ۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار رسیده است.

کشور وجود دارد. این عدد پیش از انقلاب بسیار کوچک بود و به تعاونی‌های روستایی و بعضی تعاونی‌های توزیعی کارگری محدود می‌شد. امروزه تعاونی‌ها در سه بخش اصلی اقتصاد صنعت و معدن، کشاورزی و صنایع غذایی و خدمات فعالیت می‌کنند. در واقع در تمام فعالیت‌های اقتصادی حضور دارند؛ هرچند در برخی قسمت‌ها نقش آن‌ها پررنگ و در بعضی کم‌رنگ‌تر است.

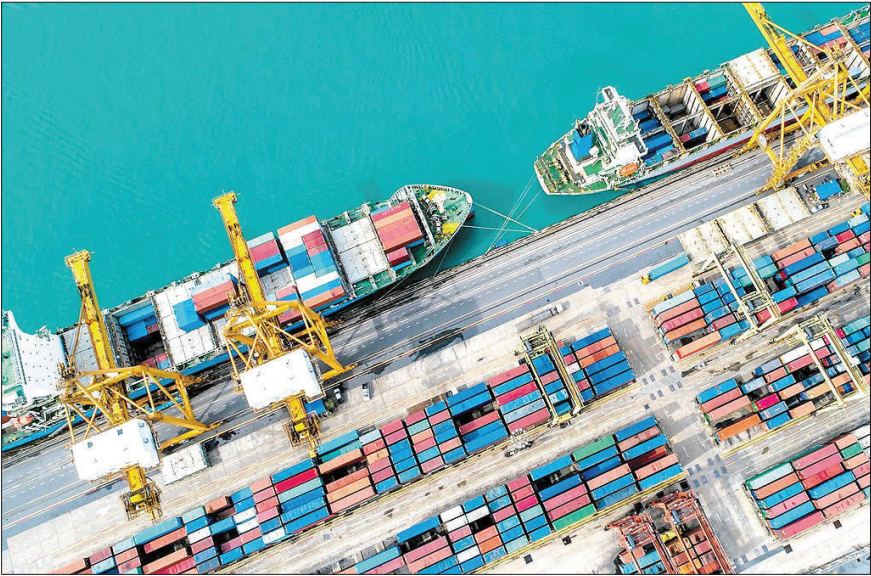
آمارها بیانگر آن است که ۵۵ درصد تعاونی‌های کشور در بخش تولیدی اعم از صنعت و کشاورزی و ۴۵ درصد در بخش توزیع و خدمات فعال هستند. سهم بخش مسکن از تعاونی‌ها ۱۰ درصد، سهم بخش کشاورزی ۲۴ درصد، سهم بخش صنعت ۱۸ درصد و سهم بخش خدمات نیز ۲۵٫۵ درصد برآورد می‌شود.

تولید بیش از ۷۵ درصد محصولات کشاورزی را تعاونی‌ها برعهده دارند، به معنای دیگر امنیت غذایی کشور توسط تعاون تأمین و حفظ شده است.

همچنین بالغ بر ۶۰ درصد حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری کشور در اختیار بخش تعاون است.

بیش از ۷ هزار فروشگاه توزیعی در کشور کالاهای اساسی را به دست مصرف‌کننده می‌رسانند. به‌عنوان نمونه دستگاه‌های اجرایی تمام وزارتخانه‌ها از تعاونی مصرف جهت عرضه کالاهای خوراکی و غیرخوراکی برخوردارند. یعنی خانواده بخش تعاون بدون سهام عدالت بیش از ۱۴ میلیون نفر عضو دارد که با سهام‌داران عدالت بیش از ۵۵ میلیون نفر می‌شوند.

از سویی یک میلیون و ۸۰۰ هزار شغل به‌طور مستقیم از طریق فعالیت‌های تعاونی انجام می‌شود. حدود ۲۵۰ شرکت دانش‌بنیان در بخش تعاون فعالیت دارند. به عبارت ساده بخش تعاون از توزیع علم تا کالا حضور دارد و نقش آفرین است. طبق آخرین بررسی‌ها نگاه اکوسیستمی به حوزه تعاون، توجه به رویکرد صادرات در تعاونی‌ها و تدوین مدل‌های نوین تأمین مالی تعاونی‌ها از عوامل اصلی توسعه تعاونی‌ها در کشور به شمار می‌رود.

مناطق مرزی و توسعه صادراتی می‌انجامد. در اواخر سال گذشته معافیت ارزی این بخش به ۸۰۰ دلار رسید که سهم صادرات هر فرد را به دو برابر افزایش داد. همچنین ایجاد پایانه صادراتی با کمک تعاونی‌های مرزنشینان صورت می‌گیرد که در عمل به توسعه تعاونی‌ها کمک خواهد کرد.

برای رسیدن به چشم‌انداز ترسیم‌شده در توسعه صادرات بخش تعاونی، این محدوده از اقتصاد نیازمند شناسایی کشورهای هدف و توانمندسازی تعاونی‌ها با برندسازی و حضور رقابتی در بازارهای جهانی است. باید دانست که تعاونی‌ها با توسعه تولیدات و گسترش فعالیت‌ها در عرصه‌های مختلف صادراتی، ظرفیت بالقوه‌ای در صادرات غیرنفتی دارند و می‌توان از این ظرفیت به‌منظور توسعه صادرات بهره برد.

۱۰۱ هزار شرکت تعاونی

هم‌اکنون بیش از ۱۰۱ هزار شرکت تعاونی ثبت شده در

تأثیر چنین رویه‌ای در بهبود سرمایه‌های اجتماعی مردم نمایان می‌شود. این امر ضمن امکان‌پذیر کردن اجرای سیاست‌های اصلاحی در اقتصاد، اثرگذاری زود هنگامی در معیشت و زندگی مردم خواهد داشت. بنابراین نگاه ویژه به ظرفیت‌های بخش تعاون و واگذاری بسیاری از امور اجرایی در قالب تعاونی‌های فراگیر ملی و توسعه عمران در کشور باید مورد توجه دولتمردان قرار بگیرد.

در همین راستا راه‌اندازی شورای توسعه صادرات بخش تعاون کشور در دولت سیزدهم پلی برای رسیدگی به وضعیت صادرات در بخش تعاون و روابط توسعه تجارت شد. دولت شهید رئیسی بر تجارت آزاد بین کشورهای همسایه تأکید داشت؛ به‌طوری‌که تاکنون توافقنامه‌ها و تفاهننامه‌هایی جهت بهبود روابط به امضا رسیده است.

یکی دیگر از مدل‌های تعاونی حائز اهمیت برای دولت، توسعه تعاونی مرزنشینان است که به توانمندسازی